

JUNIJ
 20 Č. Silverij
 21 P. Alojzij
 22 S. Pavin
 23 N. 6. pobink.
 24 P. Janez Krstnik
 25 T. Viljem
 26 S. Jan. in Pavel, m.
 27 Č. Vladislav
 28 P. Irnej
 29 S. Peter in Pavel
 30 N. 7. pobink.

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
 IN NAJBOLJ
 PRILJUBLJEN
 SLOVENSKI
 LIST V
 ZDRUŽENIH
 DRŽAVAH
 AMERIŠKIH.

ŠTEV. (NO.) 121.

CHICAGO, ILL., SOBOTA, 22. JUNIJA — SATURDAY, JUNE 22, 1940

LETNIK (VOL.) XLIX.

Boji v Franciji se nadaljujejo - Sestanek ameriških dežel

Nemci že globoko v južni Franciji

Med tem, ko se vrše razgovori za premirje, se v Franciji bijejo boji brez prestanka. — Nemci zavzeli Lyons in Brest. — Še negotovo, ali bo Francija pristala na pogoje.

Bordeaux, Francija. — Kljub temu, da je že odšla posebna francoska delegacija, da se sestane z zastopniki Nemčije v svrhu razgovorov o premirju, se boji v Franciji nadaljujejo z nezmanjšano ljutostjo. Nazijske sile se brez vsakega prestanka zaganjajo v francoske obrambne linije in, kakor doslej, se morajo te tudi zdaj umakniti na vsaki točki, kjer je izvršen pritisk na nje.

Na vzhodni strani so Nemci v četrtek vdrlji že globoko v južno Francijo ter zasedli mesto Lyons, ki je francosko tretje največje mesto. Na zapadni strani pa so zavzemali skrajni konec francoske zemlje, namreč bretonski polotok. V njih roke je padlo mesto Brest, v katerega pristanišču se je v zadnji vojni izkrcalo na tisoče ameriških vojakov.

Aktivne pa so nazijske sile tudi v krajih za fronto in njih aeroplani izvajajo ponovne napade na razna mesta. Bombardirano je bilo v noči na četrtek tudi Bordeaux, in sicer v takem obsegu, da je francoska vlada uvidela potrebo, da se izseli iz njega. Kam se je umaknila, se še ni ugotovilo. To je bila že tretja priselitev vlade, namreč iz Pariza v Tours in od tam v to mesto.

Mirovna delegacija, se je odpeljala na razgovor z Nemci v četrtek. Posebni heli aeroplan jo je prepeljal preko fronte nekam za nemško bojno linijo. Poročila, ki so se objavila včeraj, namreč, da se bodo razgovori vršili v Španiji, so bila torej prenapetostna. O pogojih, ki jih bodo Nemci stavili, je sicer dosti ugibanja, toda v četrtek se uradnega ni vedelo o tem še nič. Enako je bilo tudi negotovo, kdaj bo prišlo do premirja, dasi so nekateri krogi napovedovali to za soboto. Velika možnost pa obstoja tudi, da Francija sploh ne bo pristala na pogoje, marveč, da se bo vlada umaknila v severno Afriko in od tam nadaljevala z vojno. Kaj takega bi si posebno Anglija pristržno želela.

SAMO PROFITA JE TREBA, PA GRE

Washington, D. C. — Komisija, ki jo je postavil predsednik Roosevelt, da vodi obrambno delo dežele, je zadnji sredo sporočila, da je nevarnost, da utegne oboroževanje trpeti, ako bi se omejil profit industrijalcem, ki izdelujejo vojni material. Industrijalci so se namreč izrazili, da ne bodo naklonjeni temu, da bi se pospešila produkcija, ako ne bodo zasigurani, da jim bo ostal sedanjí profit. — Dolarški patrioti!

ANGLIJA SIGURNA AMERIŠKE POMOČI

London, Anglija. — Minister za informacije, Duff Cooper, je v sredo v radio govoru, ki je bil oddajen širom celega sveta, izrazil Angliji zagotovilo, da ima v svoji borbi za seboj "vlado in ljudstvo" Zed. držav. "Oni so naši prijatelji," je dejal. "Povedal nam je njih lastni predsednik, da podvojuje svoje delo, da nas preskrbe z vsemi sredstvi, ki jih želimo, da nadaljujemo z vojno. Ameriške delavske moči se trudijo v tovarnah in delavnicah, da nas založe z vsem, kar potrebujemo." Obešen je Cooper izrazil prepričanje, da je treba Angliji odbijati nasprotnika le nekaj mesecev. Tekom tega časa bodo njegove sile pojemale, do čim bodo angleške naraščale. Zato, je dejal, nasprotnik tudi hiti z napadi, ker ve, da bi dolge vojne ne vzdržal.

ANGLIJA BO IZSELILA OTROKE

London, Anglija. — V delu so priprave, da se odpravi preko morja v druge dežele čim največ angleških otrok, da se jih obvaruje pred grozotami grozeče vojne. Anglija ima okrog šest milijonov šolski otrok in od teh se jih namerava odposlati ven toliko, kolikor staršev bo privolilo v ločitev, oziroma, kolikor ladij bo na razpologo za transportacijo in pa, kolikor jih bodo druge dežele pripravljene sprejeti. Glavne dežele, v katere se ima izseljevanje vršiti, so Kanada, Avstralija, Južna Afrika, Nova Zelandija in tudi Zed. države. V poštev pridejo le otroci pod 16. letom.

DEMOKRATI SE PRIPRAVLJAJO ZA KONVENCIJO

Chicago, Ill. — Med tem, ko se bo konvencija republikanske stranke otvorila prihodnji turek v Philadelphiji, Pa., so pa demokrati pričeli voditi priprave za svojo konvencijo, katere se bo vršila v Chicagi in se otvori 15. julija. Tukajšnji demokrati voditelji so se ta četrtek sestali z načelnikom strankinega odbora, Farleyem, da sestavijo program.

KANADA SPREJME VOJNE UJETNIKE

Ottawa, Ont. — Kanada je ugodila angleški prošnji, da sprejme nemške vojne ujetnike in razne tujezemce, ki so zdaj internirani v Angliji. To je objavil v sredo min. predsednik King. Ti ujetniki bi utegnili biti Angliji nevarni, ker bi jih Nemci lahko izpustili.

PREDSEDNIK OBDOLŽEN, DA PREZIRA ZAKON

Washington, D. C. — V kongresu se je zadnji sredo vnela vroča debata, ko se je izvedelo, da je predsednik Roosevelt odobril, da se proda Angliji 23 torpednih čolnov in podmornikov, ki so točasno v graditvi in ki so bili lani naročeni za ameriško mornarico. Kakor se je ugotovilo, je predsednik s to odobritvijo dovolil direktno kršenje zakona. V juniju 1917 je bil namreč sprejet zakon, ki določa, da je tekom kake vojne, pri kateri so Zed. države nevtralne prepovedano poslati kakršno koli bojno ladjo kakršni državi, ki je v vojni. Kazen za to kršitev je določena na največ \$10.000 ali zapor ne več kot pet let, ali pa oboje. Čaka se zdaj na to, kaj bo vlada odgovorila na to obdolžitev.

ZLATO BO OB VELJAVO, PRAVI RUSIJA

Riga, Latvija. — Kupičenje zlata v Ameriki, kakor se vrši že dalje časa, utegne imeti za posledico, da se bo po tej vojni izpremenilo ameriško zlato "v lonce pepela." To napoved je izrazil zadnji sredo ruski gospodarstvenik, prof. Bogolepov. "Zlato," je dejal, "more ostati resnična vrednost le tedaj, ako kroži neprekinjeno na mednarodnem trgu, da lahko s tem vrši vlogo kot sredstvo za kupčevanje." Kakor pa je stanje zdaj, postaja problem zlata od dne do dne bolj zamotan.

KANDIDIRAL BO KLJUB STAROSTI

Lansing, Mich. — Governor tukajšnje države, L. D. Dickinson, je v torek objavil, da bo ponovno kandidiral za svoj urad. Njegova objava je presenetljiva zato, ker je mož star že 81 let. Pravi pa, da ne bo vodil nikake volilne kampanje.

Evropskim državam grozi resna lakota

London, Anglija. — Ako se tudi posreči Nemčiji, premagati celo Evropo, z Anglijo vred, bo imela kljub temu pred seboj še eno sovražnico, ki ji bo utegnila povzročiti več preglavic, kakor vse oborožene armade. Ta sovražnica je lakota.

Splošni pogled po Evropi vodi opazovalce do prepričanja, da je treba s to sovražnico z vso resnostjo računati. Vojna je namreč požrla toliko živih, da bi bilo čudno, ako bi pomanjkanje ne sledilo. V deželah namreč, kjer so se boji vršili, in kjer se še bodo, je itak vse upuščeno in na kake pridelke ni upati. Med te spadajo Poljska, Nizozemska, Belgija in Francija, pridružiti se jim utegne še Anglija. Druge države, katere sicer niso dejansko občutile vojne, so

Washington izdal poziv za konferenco

Vlada Zed. držav povabila ameriške republike na konferenco za razmotrivanje obrambnih problemov. — Snuje se načrt za gospodarsko federacijo vseh republik.

KRIŽEM SVETA

— Belgrad, Jugoslavija. — Osebe iz dobro poučenih krogov so zadnji sredo napovedovale, da namerava Jugoslavija preurediti svojo vlado tako, da bo ta bolj prijateljska Nemčiji. Uradno se nasprotno zanika, da so v načrtu kake izpremembe.

— London, Anglija. — Livski čehoslovaški predsednik Beneš je v radio govoru zadnji sredo apeliral na čehoslovaško vojaštvo v Franciji, naj stopi v stik z angleškim poveljstvom, da bo lahko nadaljevalo z vojno v Angliji.

— Tokio, Japonska. — Spor med Japonci in med angleško koncesijo v kitajskem mestu Tientsinu, ki je trajal nad leto dni, se je v četrtek končal. Med Anglijo in Japonsko se je podpisal tozadevni sporazum.

V ŠPANIJI CVETE TUJEZEMSKA PROPAGANDA

Madrid, Španija. — Zadnje čase je Madrid z ostalimi večjimi mesti naravnost preplavljen s propagandnimi letaki iz raznih virov. Oblastni organi pa so zadnji sredo uradno objavili, da so prišli na sled neki podtalni organizaciji, ki je "stala v službi tujezemskih elementov" ter je imela tudi nakupičeno celo množino orožja in municije. Odkod izvira ta propaganda, se še ni ugotovilo; nacionalisti trdijo, da je komunistična, komunisti pa dolže nacionaliste.

Washington, D. C. — V sedanjih kritičnih časih, ko utegne izbruhniti dejanska nevarnost tudi za ameriški kontinent sam, je tukajšnja vlada uvidela potrebo, da pospešit tesnejšo zvezo med vsemi republikami zapadne poloble, da skupno razmotrivajo vprašanja vojaške in gospodarske obrambe. V to svrhu je vlada poslala vsem 21. republikam povabilo za skupno konferenco. Storila je to takoj potem, ko je v sredo opozorila Nemčijo in Italijo, da ne bo trpela, da bi tujezemski posesti na zapadni polobli izpreminjale roke, o čemer je bilo včeraj poročano. Ni pa se objavilo, kdaj se bo konferenca vršila, niti ne, kje.

Kakor se izraža neko mnenje, nameravajo Zed. države na tej konferenci apelirati za to, da se jim dovoli ustanoviti na raznih točkah okrog južne Amerike pomorska oporišča za njeno mornarico. Bržkone ji bo to tudi odobreno, kajti nobena druga dežela nima tako močnega brodogoja, da bi moglo priti resno v poštev za obrambo.

Istočasno pa se izdeluje tudi načrt, po katerem naj bi vse ameriške republike gospodarsko sodelovale med seboj; govori se celo o nekaki gospodarski federaciji med njimi. Pravi pomen bi dobil ta načrt šele po vojni, ko se utegne pojaviti nevarnost, da bo novi gospodarski sistem, katerega najbrž dobi Evropa in z njo ostali svet, grozil gospodarsko zadušiti ameriške dežele, ko bodo te poslovale še po starem načinu.

POGODBA MED FORDOM IN VLADO

Washington, D. C. — Vlada je zadnji turek podpisala pogodbo s Fordovo Motor družbo, po kateri bo ta izdelala za njo 3.000 aeroplanskih motorjev, kar bo stalo 43 in pol milijona dolarjev. Naročilo ima biti izvršeno tekom osmih mesecev.

NAZIJI SE STRINJAJO Z AMERIŠKO POLITIKO

Berlin, Nemčija. — Nota, ki jo je poslala ameriška vlada zadnji sredo Nemčiji in Italiji, v kateri je izrazila, da ne bo dovoljevala, da bi posesti na zapadni polobli menjale lastnika, ni povzročila v Nemčiji nikake senzacije. Naziji pravijo, da je ta zahteva Amerike povse umevna in, da se povsem strinjajo z Monroe doktrino "Amerika Amerikancem." Pri tem pa povdarjajo, da za nje velja enako doktrina "Evropa Evropecem," iz česar sledi, da bi se Amerika ne smela vmešavati v evropske zadeve.

Iz Jugoslavije

Svečani banket v počast jugoslovanskemu predsedniku senata Dr. A. Korošcu v Bukarešti. — V Prečni pri Novem mestu so slovesno blagoslovili novo postajališče. — Smrtna kosa, nezgode in drugo.

Predsednik senata Dr. Korošec v Bukarešti

Beograd, 13. junija. — (JK). — Včeraj je v Bukarešti predsednik romunskega senata g. Konstantin Argentinu priredil svečano pojedino predsedniku jugoslov. senata g. drju Antonu Korošcu v čast. Banketa so se udeležili tudi predsednik romunske vlade g. George Tatarescu, zunanji minister g. Jon Gigurtu, notranji minister g. Mihajlo Gelmegeanu in delavski minister g. Ranea pa veliko število uglednih osebnosti. — Včeraj popoldne je sprejel Nj. Vel. romunski kralj Karol v posebno avdijenco g. drja. Antona Korošca, predsednika jugoslov. senata.

Otvoritev postajališča v Prečni

Novo mesto, 19. maja. — K blagoslovitvi novega postajališča Prečna na progi Novo mesto-Straža so se danes zbrali prebivalci iz Prečne in vseh sosednih vasi. Novo postajališče je bilo lepo okrašeno. Postavljenih je bilo več mlajev ter so bile na njih in na poslopju samem razobežene narodne in državne zastave. K otvoritvi novega postajališča so se zbrali zastopniki železniškega ravnateljstva v Ljubljani dr. Dekleva, okrajni glavar Vidmar, senator dr. Kulovec, bivši poslanec Veble in več drugih zastopnikov železniške postaje v Novem mestu in železnice sekcije, ki je vodila zgradbo tega postajališča. Prišla sta tudi župnik župnije Prečna in župan prečne občine. Po prihodu vlaka je pozdravil zbrane zastopnike in ljudstvo župan prečne občine z lepimi besedami, nato je pa zastopnik ljubljanskega železniškega ravnateljstva dr. Dekleva opisal, kako je nastalo to novo postajališče. Za njim je govoril senator dr. Kulovec, ki je rekel, da bi bilo to postajališče zgrajeno že pred leti, če bi bilo ljudstvo složno. Ko je ljudstvo enkrat uvidelo, da mu je to postajališče neobhodno potrebno, se je zedinilo, pričelo z delom in vztrajalo pri svoji zahtevi po novem postajališču, ki ga je nazadnje tudi doseglo. Sloga ljudstva se zdaj kaže tudi v drugih zahtevah po raznih važnih delih doseglu, da je javna oblast šla ljudstvu na roko. Župnik g. Komljanec iz Prečne je blagoslovil novo postajališče, kakor je dr. Dekleva izjavil da je postajališče odprto. Prečenski cerkveni zbor je zapel več pesmi, najprej državno himno, potem Jenkovo "Molitev" in na koncu "Slovenec sem." Ljudstvo je z velikim navdušenjem spremljalo vso slovesnost in je bilo izredno zado-

voljno, da je doseglo to postajališče. Graščak Langer je nato pozval na zakusko vse zastopnike oblasti v svoj bližnji grad Zalog.

Nezgoda

V Ljubljansko bolnico je bil pripeljan tesar Janez Vidic iz Ovsih, katerega je krava v hlevu sunila tako nerodno, da je padel po tleh in se nevarno poškodoval.

Smrtna kosa

V Cirkovcih na Dravskem polju je umrl Ivan Korže, trgovec, gostilničar in posestnik. — V Ljubljani je umrl Jože Vendig, strojevodja državnih železnic v pokoju in hišni posestnik. — V Kranju je po dolgi bolezni umrla Marija Benedik, stara 71 let.

Vlom v cerkev

Iz Zagreba poročajo, da je bil v cerkev sv. Jeronima na Maksimirju izvršen drzen vlom. Vlomilec je razbil nabiralnik in pobral iz njega darove, ki so jih ljudje namenili v dobre namene.

Založira

Ivan Bežjak, 56 letni mož posestnice iz Podgorcev, se je bil ravno vrnil iz ječe po triletnem zaporu. V času njegove odsotnosti se je priselil v hišo Konrad Roškar, ki je nadomestoval gospodarja. V nedeljo po Bežjakovi vrnitvi so vsi trije pili v domači hiši, ko je Roškar naenkrat nameril na Bežjaka avtomatično pištolo in ga hudo ranil v glavo in roko. Ranjeni trdi, da sta bila Roškar in žena zmešnjena, da ga ubijeta, pa se jima ni posrečilo, ker da je bil Roškar pijan in ni dobro meril.

Napadena

Posestnikov sin Janez Maziz iz Smartnega pri Litiji je bil napaden, ko se je vračal iz Ustja proti domu. Neznani napadaleci so ga s koli pobili na tla. — Enak doživljal je imel tudi delavec Simon Mokorel iz Kovorja pri Trzinu, ko so ga napadli fantje in ga močno potolkli po glavi.

Neprevidnež

V okolici Njisa v Srbiji je neki kmet našel na polju staro granato in jo hotel parobiti za staro železo. Prinesel jo je domov in jo hotel vreči na ognjišče, da bi se "stopila." Žena mu je pa to zabranila, zato je šel in na dvorišču zakuril velik ogenj, v katerega je vrnil granato. Ker dolgo ni hotela eksplodirati, je stopil bližje, menda da jo obrne. Tedaj je nenadno nastala eksplozija, ki je kmeta raztrgala na drobne kose.

SIRITE AMER. SLOVENCA

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.

The first and the oldest Slovene newspaper in America.

Ishaja vsak dan razun nedelj, ponedeljkov in dnevoov po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago

EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. Cermak, Rd., Chicago

Subscription rates table for one, half, and three years, including postage and handling charges.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Resnici je treba pogledati v oči

Nič ne pomagajo prerekanja, ne razne kritike, ki padajo v teh kritičnih momentih in javnosti, proti temu ali onemu voditelju kakih držav, proti tej ali oni vladi, itd.

Evropo je domalega zavojeval nemški in italijanski fašizem. Skandinavija, vse male države ob severnem morju, dosedaj mogočna Francija edino upanje svetovne demokracije, ter domalega vsa osrednja in južna Evropa je pod uplivom nemških in italijanskih fašistov.

V Londonu sicer še padajo odločne izjave, da Anglija ne bo odjenjala, marveč nadaljevala do skrajnega konca in do končne zmage. To pravijo le izjave. Kako bo in kakšen konec bo, je druga stvar.

Za nas Amerikance je najvažnejše vprašanje, kako zavarovati zapadno hemisfero novega sveta, to je ameriškega južnega in severnega kontinenta.

Neprijetnosti za Združene države so pa kar pred vratmi. Premagane in poteptane evropske države po Hitlerjevih silah imajo domalega vse svoje zlate uloge v Ameriki.

terih teh posestev. Zahteval bo mogoče še izročitev njihovih zlatih ulog. Tu smo pa pri kritičnih momentih. Po begle vlade zahtevajo ta premoženja zase, dočim jih zna Hitler zahtevati za države, katere je vzel pod svojo "protekcijo".

Poleg vsega tega pa, Hitlerjevi in Mussolinijevi fašisti in drugi pristaši kot Japonci na Daljnem vzhodu ter celo Frankova Španija dviga glavo in zahteva Gibraltar ter govore o nekih posestvih v Južni Ameriki, so pač kakor izstradani lisjaki, ki bodo po zmagi vohali in stiskali okrog za novim plenom.

Stari Hebrejci že so imeli slabe skušnje z onimi, ki so si radi izposojevali. Zato pravi hebrejski pregovor: "Izposojevanje je mati sitnosti in težav."

TRIE JUBILEJI NAŠEGA SLOVENSKEGA PIONIRJA

So. Chicago, Ill. Pred dobrim mesecem, na Florijanovo nedeljo je bilo, ko je društvo vitezi sv. Florijana št. 44, KSKJ, imelo svojo velikončno sv. obhajilo, da sem se po dolgem času zopet srečal z dobrim poznanim dragim rojakom Mr. Lovrencom Samotorčanom, s katerim se poznava šele nekaj let, ki se je pred nekaj leti od tukaj preselil na malo farmo v Michiganu, tam blizu Colome. Izrazil se je, da zakaj ne pridem katerikrat k njemu tja v Michigan pogledat, da bi se kaj pogovorila in katero rekla, pa sem mu rekel, da mi ni bilo mogoče, ker nimam časa. Priznal mi je, da verjame in jaz sem se pristavil, če mu je kaj znano, ali so vsi pečlariji tako bizi kot sem jaz. Seveda mi na to ni dal dovoljnega odgovora, ampak rekel, da naj na njegovo zdravje grem o enega popit k Mr. M. Popovichu, kar se je tudi zgodilo.

izprošno bežal naprej, kljub, ne posebno ugodnemu pomladanskemu vremenu, ki smo ga imeli in sem ga že tudi v svojih dopisih "O tem in onem iz South Chicago" omenil. Pa sem preteklo nedeljo slišal v cerkvi oznanilo, da bota Mr. in Mrs. Lovrenc Samotorčan slavila prihodnjo nedeljo 23. junija štiridesetletnico poroke s peto sv. mašo ob 8 uri zjutraj. Tako sem bil sredi poletnega dela vjet, toda moram izpolniti dano obljubo. Če bo pa ta opis vsekako preveč pomankljiv, naj mi prijatelj Lovrenc blagohotno oprusti in če bo želel, ga bom pa enkrat po slavnosti izpopolnil. Toliko bom pa že omenil, da bodo čitatelji, zlasti ti, ki ga poznajo in še posebno njegovi rojaki "Vrhničanje" tam v Waukeganu in North Chicagi izvedeli iz njega glavne poteze in si sami ustvarili sliko.

Tako le mi je pravil: — Meseca januarja leta 1899 sem prišel v New York in od tam v Chicagi, Ill., kjer sem bil do meseca maja. Od tam sem se podal v Waukegan, kjer je bil tudi nekaj Vrhničanov. Tam sem bil do jeseni, nakar sem se podal v So. Chicago. Leta 1900 sem pristopil v društvo sv. Stefana, št. 1, KSKJ, v Chicagi, ker takrat tukajšnjo društvo Vitezi sv. Florijana še ni pristopilo pod okrilje Kranjsko Slovenske Katoliške Jednote, dasi je bilo ustanovljeno še pred KSKJ Jednoto. — Na Kresovo, 24. junija sem se poročil v cerkvi sv. Patrika v South Chicagi, ker tukaj Slovenci še niso imeli lastne cerkve in lastne župnije. Torej je letos štirideset let odkar sem pri največji slovenski katoliški organizaciji KSKJ in štirideset let odkar sem poročen. Poleg tega pa tudi štirideset let, odkar sem naročnik na Amerikanskega Slovenca, katerega od tedaj, ko sem ga naročil, še nisem pustil. Nekaj let, ko je Ame-

rikanski Slovenec izhajal se v Jolietu, Ill., sem bil še njegov zastopnik in sem nabiral nove naročnike, toda, dolgo je že tega. — Častital sem mu na teh treh jubilejih, ki jih je srečno dočakal in ko smo pili drugi vrček pive, mi je še naročil, naj v dopisu da ne pozabim omeniti, da pozdravlja vse člane društva sv. Jožefa v Waukeganu in jim želi vse najboljše za njihovo društveno štiridesetletnico.

Potem smo, ker se je bil ravno oglašil zvon v zvoniku, prišli v pogovorih na zvonove. — Vidiš, — je rekel; — zvonovi so moje veselje. Kolikokrat, pa naj je bilo to v poletni vročini, ali v zimi pod ničlo, če je bil kak praznik, vselej sem bil tam gori in smo pritrkavali, da je bilo veselje. Takrat, ko sem prišel sem v So. Chicagi, ni bilo ne cerkve, ne zvonov, sedaj je pa krasna cerkev in zvonovi so tudi. — Potem je pravil, kakšno veselje je bilo v župniji, ko so pripeljali zvonove in kako so ob priliki blagoslovitve zvonov, ko se še ti viseli v cerkvi pod korom, na nje pritrkavali, da je odmevalo po cerkvi kot močan grom in sililo skozi vrata in okna v božji svet. Kako so tedaj rdečkarji gledali in se ozirali proti zvoniku ter ugižali kje neki tako zvoni, ki vendar v zvoniku ni videti nobenega zvona. Father Kranjec, takratni župnik v So. Chicagi je pa rekel: "Fantje, le udarite, da se bo še bolj slišalo." — Ko so pa obesili zvonove v zvonik, — je dalje pravil; — potem se je pa pričelo pritrkavanje zares. Potem so rdečkarji šele gledali in se jezili na "Spelička," da že spet nabija na zvonove in gotovo so si v svojih rdečih srcih želeli, da bi se zvonovi razbili, pa se še, sedaj niso. Ja, tako vidiš je bilo nekaj, pa bi bilo to še dolga povest, če bi ti mogel vse povedati.

Tako je Mr. Samotorčan zaključil tisti pomenek in sva se razšla vsak s svojimi mislimi. Sedaj sem jaz kolikor mi je pač mogoče bilo svojo obljubo izpolnil in upam, da mi prijatelj ne bo zameril, če ni vse tako, kot sva se bila takrat menila.

Želim pa dragemu prijatelju rojaku pionirju jubilanču, da bi kar najlepše slavil svoje tri jubileje, štiridesetletnico poroke, štiridesetletnico odkar je član pri KSKJ in štiridesetletnico odkar je naročnik našega najstarejšega slovenskega časopisa v Ameriki, da bi te tri jubileje preživel kar najlepše in da bi ga Bog ohranil še dolgo dolgo pri zdravju in zadovoljnosti, kakor tudi njegovo sopogo! Vsi vajini prijatelji vam to žele iz srca, še posebno pa

Novinar.

Ali — ali. — Oče: "Mica, spet imaš ti debelo jabolko. Bratec pa drobno. Zakaj ne pustiš, da si sam izbere?" — Mica: "Saj sem ga pustila. Rekla sem mu: Izberi si drobno jabolko, ali pa nič! in si je rajši izbral drobno."

VELIKA SRBSKA SLAV-NOST

Chicago, Ill. Z vneto se pripravljajo tukajšnji srbski rojaki, da bi čim slovesnejše sprejeli jugoslovanskega ministra za Združene države Dr. Konstantina Fotiča, ki pride uradno v Chicagi v soboto 22. junija. Tega sprejema se bo udeležil tudi Most Rev. škof Dionisije, najvišji poglavar srbske cerkve v Združenih državah in Canadi.

Dr. Konstantin Fotić Jugoslovanski minister za Združene države

Prihod Dr. Konstantina Fotiča, jugoslovanskega poslanika iz Washingtona, D. C., bo nekako začetek proslav 35 letnice ustanovitve srbske cerkve v Chicagi in obnem 551 letnice jugoslovanskega narodnega "Vidov dan." Ta dan je velikega spomena, kajti je spomin strašne vojne na Kosovem polju, ki se je vršila pred več kot 500 leti, je spomin dneva največje tragedije srbskega naroda, kajti ta dan je bila premagana srbska vojska in je bilo konec srbskega kraljestva. To je nekaj spominski dan (Memorial Day) srbskega naroda, ki je ostal v spominu stoletja.

Dr. Fotiča bodo na postaji v soboto dopoldne sprejeli delegatje predstavniki jugoslovanskega naroda v Chicagi. Ob 2. uri popoldne bo pričetek zgoraj omenjenih jubilejnih proslav v Pilsen Park Paviljonu na 3049 West 26th street in se bo program nadaljeval ves popoldne in zvečer, z godbo in raznimi nastopi. — Ob 8. uri zvečer bo uradni sprejem Most Rev. škofa Dionisije in mestnega župana Edward J. Kellyja v zgoraj omenjenem prostoru. Sprejemu bodo sledili govori še zgoraj omenjenih in tudi drugih višjih osebnosti. Krasen bo nastop mladine v pestrih narodnih oblekah. Užitek bo poslušati petje najboljšega jugoslovanskega pevskega zbora "Branko Radicevič" pod vodstvom slavnega komponista profesorja Aleksandra Savine. Tudi še več drugih znanih umetnikov bo nastopilo na programu, ki bo poživljen še s srbskim narodnim plesom "Kolo." Po programu bo ples, za katerega bodo igrala dva izbrana orkestra. — Slavnosti se bodo zaključile v nedeljo zjutraj ob 10 uri, ko bo Most Rev. škof Dionisije opravil slovesno

Dogodki med Slovenci po Ameriki

Nad sto slovenskih graduirancev

Cleveland, O. — Na Collinwoodski višji šoli je letos graduiralo nič manj kot 108 naših mladih Slovencev in Slovenk in med temi je bilo kar 19 odličnjakov. — Da, Slovenci se postavijo!

Nesreča Willardskega rojaka

Willard, Wis. — Pri popravljanju nekega starega poslopja se je ponesečil tukaj ugledni rojak in zvest naročnik katoliških listov Mr. Frank Govek. Pri delu mu je hlood tako nesrečno padel na nogo, da mu jo je zlomil. — Dobremu rojaku iz srca želimo hitrega okrevanja!

Na operacijo

Cleveland, O. — Te dni se je morala podati v Charity bolnišnico tukajšnja rojakinja Mrs. Macerol iz East 73rd street. Tam je bila operirana in je operacijo srečno prestala.

Nov grob v Indianapolisu

Indianapolis, Ind. — Iz tukajšnje slovenske cerkve je bila dne 13. junija pokopana Josephine Markich, hčerka družine Markich, na katoliško pokopališče sv. Jožefa. Pokojna, ki je bila zelo priljubljena, je umrla dne 8. junija po dolgi in mučni bolezni. Zapuščila žalostno mater Josephino Markich in brata Antona, katerim prijatelji izrekajo sožalje. — Z.

Himen

Cleveland, O. — Zadajo soboto 15. junija sta se v cerkvi sv. Vida poročila Miss Florence Legat, hčerka Mr. in Mrs. Thomas in Frances Legat iz Hacker Ave. in John Zalokar, sin Mr. in Mrs. John in Agnes Zalokar iz Kildeer Ave. Poroča je bila s sv. mašo.

Himen

Lorain, O. — Zadnji torek 18. junija se je poročil sin slovenskih staršev Mr. John Jančar z nevesto Miss Helen Rehorg. Poroča se je vršila v madžarski cerkvi sv. Ladislava. — Častitke!

Zopet doma

Cleveland, O. — Iz Glenville bolnišnice je bila te dni zopet pripeljana na dom 10 letna Jennine Kovačić, hčerka družine Mr. in Mrs. Kovačić iz Lucknow Ave. Se še nahaja pod zdravniško oskrbo.

Katoličani so tako močni, kakor je močno njihovo katoliško časopisje.

cerkveno opravilo v srbski katedrali na Schiller Street, pri katerem bo zopet pel zbor Branko Radicevič pod vodstvom Aleksandra Savine. JRP

TARZAN IN OGENJ V THORU

(142)

(Metropolitan Newspaper Service) Napisal: Edgar Rice Burroughs

Mungo je bil tedaj mrtev in ni mogel več Tarzanu škodovati. Toda Tarzan je bil prepričan, da ga bodo drugi divjači zasledovali, ker Ahtea ne bo pripustila, da bi jim ušel. Pustil je torej Črnega Malluka, da je zadrževal stražnike, sam pa gledal, kako bi se rešil od tu.

Njegova naloga je bila, da sedaj reši na vsak način sužnje, ki so bili v rudniku dijamantov. Zato je vodil svoja dva tovariša preko visokega mestnega obzidja proti oddelku, kjer so bili sužnji. Pot do tja je pa vodila mimo stražniške hiše, zato je moral biti sila oprezen.

Upal je že, da jih stražniki ne bodo opazili, toda glasen krič v bližini ga je opomnil, da se bliža nova nevarnost. Skrivna stražnikov jim je hitela naproti. Naglo so se skrili za suženjsko barako in Tarzan je naročil Perryju kako naj reši sužnje, sam s Kallukom je pa bil zunaj.

Tarzan je dal Perryju ključ od verig, ki je visel zunaj nad vrati, da z njim odklene sužnjem verige in medtem ko je Perry odšel v barako, je stal on z Rathorijancem pripravljen da se spopade z bližajočimi se številnimi stražniki. Pač sliha upanje na zmago, dva proti tolikim.

POZORI! Pogledaj na številke poleg naslova in imena. Avo ti je naročilna pretekla obnovi jo in pomagaj listu!

ODKJE NAMERAVAJO NEMCI ZGRABITI ANGLEŽE

Nekam zelo čudno je, kako je to, da so bili zavezniki tako slabo pripravljeni za to vojno. Poročila so že davno trdila, da so Angleži in Francozi že nadomestili to, kar so zamudili v prejšnjih letih, ko se niso dovolj oboroževali.

Vso resnost položaja so Angleži in Francozi spoznali menda šele po 10. maju, ko se jim je bojišče pomaknilo bližje, in zavezniki niso mogli več računati s tem, da bi drugi narodi krvaveli zase in seveda tudi zanje, kakor so očitali Nemci. Kaj hitro so po padcu Avstrije preplavalje svet vedno sveže novice, da so padle Sudetske pokrajine in nato kmalu Českoslovaška, Poljska, del Finske, Danska, Norveška, po 10. maju Nižozemska in nato Belgija, ko se je njenemu kralju zdelo uместno dati povelje svoji vojski, naj se uda. Te nenadne odločitve belgijskega kralja gotovo ni nihče pričakoval, gotovo pa najmanj Francozi in Angleži, ki so Belgijcem na njihovo nujno prošnjo v trenutku nemškega napada takoj hoteli na pomoč.

Zdaj se evropske javnosti, ki se zanima podrobneje za potek sedanje vojne, polašča vedno bolj prepričanje, da Nemčija skuša doseči z oboroženo silo to, kar se ji prej ni moglo na noben način posrečiti z diplomatskimi naskoki, namreč ločiti Francijo od Anglije. Če pogledamo na zemljevidu, koliko zemlje med obema državama je padlo do zdaj, že v nemške roke, se zdi, da bodo Nemci kaj kmalu zares pregradili obe državi in potem poskusili vsako zase prisiliti na kolena.

Čeprav Angleži šamo priznavajo, da je nevarnost zanje ve-

lika, vendar so še vedno trdno prepričani, da bodo že spričio svoje sedanje pripravljenosti le mogli odbiti sovražne napade od vseh štirih strani, čeprav bi bili izvedeni istočasno. Neomajna je njihova vera, da se bodo lahko dalj časa branili, kakor pa jih bo mogel sovražnik napadati. Branilec je danes lahko dosti slabši od napadalca, pa mu ta vse eno ne more do živga. Glavno je, da ima dovolj hrabrih vojakov, dovolj obrambnega orožja in municije ter potrebne hrane za vojaštvo in civilno prebivalstvo.

Po mnenju zaveznških in nevtralnih vojaških strokovnjakov se Nemcem na noben način ne more posrečiti, da bi izkrcavali svoje čete na Angleškem, ker je britansko obalsko topništvo in letalstvo preveč močno, da bi to dovoljevalo. Tudi če bi se Nemcem res posrečilo na kakem kraju izkrcati svoje čete, bi to pomenilo neke vrste Pirovo zmago brez stvarnih uspehov. Če se kaj takšnega ne bi moglo posrečiti niti čez Rokavski preliv, koliko težje bi bil šele izvedljiv uspešen napad od Norveške strani. Se najbolj nevarna, se zdi nemška nakana, da bi najprej zasedli Irsko, kjer se že zdaj kažejo zelo sumljivi pojavi raznih zarot in podtalnega tuje rovarjenja, od tam pa bi nato prodirali z druge strani nad London. Tudi to nevarnost so Angleži menda le še pravčasno opazili in storili potrebne korake, da takšne sovražne namene preprečijo. No, in končno preostaja samo še napad "z neba". Verjetno je, da bodo Nemci poskušali zgrabiti Angleže tudi od zgoraj. Vprašanje pa je, čigava poročila o letalskih spopadih so bila do zdaj bolj točna, zaveznških ali nasprotna. Vsekakor smo lahko prepričani, da zaveznška letala niso slabša kot nemška, čeprav jih je morda do zdaj še nekoliko manj, letalci pa najbrž tudi ne. In če povrh še upoštevamo, da bodo v primeru nemškega "totalnega" letalskega napada na Anglijo Angleži v položaju branilca, potem smemo zanje prerokovati najmanj tako ugoden izid teh spopadov, kakor za nasprotnika.

Tako nekako mislijo najrazličnejši vojaški strokovnjaki o bodočih napovedanih dogodkih, ki naj bi se odigrali v najkrajšem času nad Anglijo in pri katerih bo treba vsekakor spet računati z največjo, tolikrat že dokazano udarno silo Nemčije. Pravijo, da je z odločitvijo treba računati kaj kmalu, kajti vsaka stvar, za katero se ima tudi nasprotnik čas pripraviti, se navadno izjalovi, bliskovitost pa se tam, kjer lahko odloča tu- di sila, vedno obnese.

Med potniki, ki so prispeli nedavno z ameriško ladjo Manhattan iz Evropskega kontinenta, ki je bilo 1.907, se je pripeljala tudi Mrs. E. Svaraid. Slika jo kaže ob prihodu z njenima sinovoma-dvojkoma.

SREDOZEMLJE POSTALO BOJIŠČE

Ko je Italija stopila v vojno, je postalo celo Sredozemlje bojišče. Vendar pa so se doslej sovražnosti omejevale le na bombardiranje raznih vojaških objektov. Zemljevid kaže Italijo in druge države, ki leže ob Sredozemskem morju.

ZA NAŠE GOSPODINJE

Pitna voda poleti

Dosedaj, lahko rečemo, še nismo imeli posebne vročine, vendar se vreme lahko obrne in bomo imeli vroče suhe dneve, v katerih bo poraba pijače, posebno vode zopet narasla, kajti zvišana zunanja temperatura zvišuje tudi izločevanje potu in izgubo tekočine, ki jo telo na ta način utrpi, je treba nadomestiti pač z obilnejšim pitjem. Žejo, ki se pojavlja poleti bolj nego drugače, ugasi najbolje z dovajanjem čim bolj hladnih pijač. Velike količine mrzle vode pa so posebno za segreto telo nevarne, ker mrzla pijača zelo ohlaja notranje organe, posebno prebavila in utegne povzročiti kakšna vnetja. Tudi ledne pijače, ki jih poleti tako cenimo, je treba uživati zelo previdno.

Sočna pečenka z gomoljkami

Vzemi štiri funte govejega mesa od krzla ali brzole. Če vzameš brzole, odstrani kosti. Meso osoli, pretakni s slanino in gomoljkami, potem položi meso na rezine slanine ter povij z vrvice. Prideni navadne zelenjave kakor za kvašo in še kosti, katere si prej porezala od mesa ter ostanke gomoljk in malo presnega masla. Deni v kozo, pokrij in pari kakih dve uri. Potem potresi na zelenjavo par žlic moke, zahij z juho in prideni tudi malo dobrega vina. Meso odvij, zreži na enake ploščate koščke ter zloži lepo na krožnik. Okrog mesa lahko nalonika finančne tražje, ki je go. Marijo nekega dne srečal na cesti.

UMAKNILA SE IZ EVROPE

bi jim bila mrzla voda še posebno nevarna.

PRIPRAVA NEKATERIH JEDI

Telečji možgani

Možgane daš za nekaj ur v vodo in vodo večkrat premenjaš. Nato jih pristaviš v mrzli vodi in osoliš, priliješ žlico jesiha, priložiš lovorjev list in žbice. Ko zavre, odstaviš in pustiš 20 min., nato potegneš kožico z možgan.

Žamet oznašiš, če ga držiš nad posodo vrele vode, dokler ni ves vlažen, nato potezaš z njim po vročem likalniku.

Škrobu dodaš malo glicerina, potem se bo perilo lepo svetilo.

ČUDNA "MATERINA LJUBEZEN"

Marija Parete iz Albanove v bližini Neaplja je veljala za vzgledno mater. Kadar je šla z doma, jo je bilo le redko kdaj videti brez deteta, ki ga je nosila, toplo zavitega, ljubeče v svojem naročju. Ta vzgledna materinska ljubezen je ganila tudi nekega podčastnika finančne straže, ki je go. Marijo nekega dne srečal na cesti. Začel je z njo pogovor, pohvalil jo je zavoljo njene skrbnosti za otroka in je hotel malčica končno malo pobožati. A kdo opiše njegovo presenečenje, ko je pogledal malo pobilje in je na blazino opazil ne roznatega obraza majhnega zemljana, temveč vrat precej debele steklenice? Ta steklenica je bila napolnjena z alkoholom, ki ga je hotela Paretejeva vtihotapiti v Neapelj. Hišna preiskava v njenem domu je spravila na dan še deset takšnih, skrbno v otroško posteljo spravljenih z alkoholom napolnenih "dojenčkov," ki bi morali po vrsti na tihotapsko pot v mesto.

NA PRODAJ

Izražam vso mojo hvalečnost marljivim "Čebelicam" iz Chicaga, istotako kot Družbi Najsvetejšega in društvu Svetega Lovrenca v Clevelandu. Hvala prisrčna in večna vsem sorojakom v West Allisu, Milwaukeeju, Waukeganu, Chicagu, Jolietu, Clevelandu in New Yorku. Hvala vsem gg. urednikom Amerikanskega Slovenca, Ave Marije, Glasu Naroda, Ameriške Domovine, Zarje in Glasilu KSKJ. Hvala za kotichek, ki so ga velikodušno obljubili mojim člankom in za misijonski ideal, ki jih navdušuje. Istotako za pošiljatev Ave Marije, Amerikanskega Slovenca.

POHIŠTVO NA PRODAJ

Vsled smrti svoje soproge želim prodati razno pohištvo. Kdor želi kaj kupiti, naj se zgleda pri meni: John Zavašnik, 1845 W. 21st Place, Chicaga.

ZAHVALA IN POVRAT MED KIVARCE

"AMERIKANSKEMU SLOVENCU" z največjim spoštovanjem

13. maja 1940 Milko.

"Amerikanski Slovenec" — pozdravljam Te in potom Tebe moje drage sorojake vse, katerim lepi dom so "Združene države" od New Yorka do kalifornijske meje, od Pasa Texas do minnesotskih planjav.

"Amerikanski Slovenec" — učitelj si v družinah vseh, kjer teče rodna kri. Povej jim vsem, da v "Edinosti" je moč, da v njej sovražnik vedno pregan bo proč in da Slovencev nikdar pokrila ne bo noč.

"Amerikanski Slovenec" — luč bodi vsem, kazoč jim pravo pot na svetu tem, ki vede jih k veselju, miru in sreči. To samo v "Edinosti" našli bodo vsi, in zraven še zakladov, ki srce jih želi.

Zato pozdravljen bodi — lepi dnevnik Ti! Slovenci Ti kličejo zdaj vsi, "ad multos annos", še tisoč let Bog živi Te! "ad multos annos" — naj ljubi Bog ohrani vse!

1) ZAHVALA.

"Tempora mutantur et nos mutamur in illis". Se mi zdi skoraj neverjetno, da sem bil pred kratkem v Združenih državah, medtem ko se danes nahajam tako daleč od vsega civiliziranega sveta. Včeraj v luči vseh neprednosti, danes v tisočletnih pragozdovih — kamor se le redkokdaj pritihotapita med vejami eden ali dva solčna žarka... Sanje, nepretregane sanje po dnevi in ob tihih in skrivnostnih nočnih uricah.

Sladki in neizbrisani spomini na dneve mojih počitnic med dragimi sorojaki Slovenci v Združenih državah, so mi zvesti in edini prijatelji v vsakdanjih opravkih.

Ne vem kaj čutim v sebi. Se mi zdi, da se nisem zahvalil kot bi se moral vsem vam, dragi sorojaki, predno sem odhajal. Zato uporabim še to priliko, da izvršim dolžnost lepega vedenja in ostanem tako bolj miren.

Naj ljubi Bog poplača z obilnimi obrestmi v tem življenju in z večnim vncem v nebesih, vsem dragim in preč. oo. duhovnim sinovom in hčeram sv. Frančiška — v Lemontu — Chicagi in New Yorku. Kako dobri in gostoljubni. Imena vseh so globoko vtisnjena v srcih podpisane in svojih ovčic.

Prisrčna zahvala vsem dragim in nepozabnim prijateljem misijonov — prečastitim gg. kanoniku J. J. Omanu, Hitiju, Butali, Setničarju, Slapšaku, Kuzmi, Blazniku, Čeponu, preč. g. Pirnatu. Hvala vam, dragi prijatelj misijonskega ideala. Tisočera hvala za vse, kar ste storili napram meni in mojim.

Moj in mojih "Bog plačaj". Čč. sestram v Jolietu in Clevelandu. Priporočam se jim v molitve.

Izražam vso mojo hvalečnost marljivim "Čebelicam" iz Chicaga, istotako kot Družbi Najsvetejšega in društvu Svetega Lovrenca v Clevelandu.

Hvala prisrčna in večna vsem sorojakom v West Allisu, Milwaukeeju, Waukeganu, Chicagu, Jolietu, Clevelandu in New Yorku. Hvala vsem gg. urednikom Amerikanskega Slovenca, Ave Marije, Glasu Naroda, Ameriške Domovine, Zarje in Glasilu KSKJ. Hvala za kotichek, ki so ga velikodušno obljubili mojim člankom in za misijonski ideal, ki jih navdušuje. Istotako za pošiljatev Ave Marije, Amerikanskega Slovenca.

Torej še enkrat kličem v svo-

Advertisement for Dr. John J. Smetana, an optometrist. It includes a list of prices for eye exams and glasses, and contact information for his practice in Chicago.

ZANIMIVOSTI O ŠVEDSKI

Malokdo ve, da je s svojimi 6.270.000 prebivalci na 16. mestu med evropskimi državami, po površini pa na petem mestu za Rusijo, Nemčijo, Francijo in Španijo; da traja v njej obvezna vojaška služba od 20. do 42. leta in da je kadroviski rok za pehota 175 dni, za konjenico 200 dni in za letalstvo 210 dni; da more v primeru vojne postaviti na noge 800.000 dobro oboroženih mož, od katerih je 500 tisoč tudi dobro izvežbanih; da je švedsko orožje vseh vrst prvovrstno in da so švedski protitankovski in protiletalski topovi med najboljšimi na svetu; Da je švedski vojak po svojih lastnostih takšen kakor

Jules Mary — J. M.

Dogodek na Poganskem polju

IZ PREDVOJNIH ČASOV.

Zdaj je stal sopihajoč pred lino za vozne listke.

“Vlak proti Milanu?”

“Kmalu se bo odpeljal,” je odvrnil uradnik.

“Vozni listek prvega razreda do Milana!”

Vzel je listek, vrgel uslužbencu denar in in zdrvel proti čakalnici, ne da bi se bil zmenil, ko mu je železniški uradnik klical: “Gospod, še dve liri dobite nazaj.”

Kakor blisk je švignil mimo uslužbenca, stoječega pred vrati čakalnice, ki je stekel za njim in mu zaklical: “Gospod, vozni listek.”

Parenti mu ga je pokazal od daleč, ne da bi se bil ustavil. Čakalnica je bila prazna, vrata, držeča proti vlaku, so bila široko odprta. Že je prišel vratar, da bi zadnjič zaklical postaje, kamor se pelje vlak, in nato zaklenil čakalnico.

“Skrajni čas,” je opomnil Parentija, ko je ta zdiral mimo njega.

Tam je stal vlak pripravljen za odhod. Slišalo se je že ropotanje vozovnih vrat, ki so jih sprevodniki zapirali. Lokomotiva je vrisočca zapiskala, da je šlo Parentiju do mozga. Prodajalec časopisov je prišel mimo njega.

“Kje so vozovi prvega razreda?” je zakričal Parenti nad njim.

“Čisto spredaj,” je bil odgovor. Že je Parenti stekel naprej, a prodajalec časopisov je gledal za njim in godrnjal: “Ta bo imel posebno srečo, če se bo še lahko odpeljal.”

Naposled je bil pri vozu prvega razreda. Skočil je na stopnišče in neizmerno hlastnostjo odprl že zaprta prva vrata. Samo ženske so sedele v kupeju. Planil je k drugim vratom. Nekaj neznanih mu mladih ljudi je sedelo tu. V tretjem kupeju voza ni bilo nikogar.

Stopil je k drugemu vozu. Toda že je prihitel sprevodnik in zaklical: “Vstopite, gospod, vlak se takoj odpelje.”

“Ne, ne, iščem...” je zajecjal Parenti sopihajoč, toda sprevodnik je odprl najbližja vrata in ga hotel poriniti v vlak.

Komisar je s pridruženim glasom veselo vzkliknil... našel je iskanega.

Gospod de Ferranti je v vozu že udobno sedel in kadil cigaro. Na sedežu pred njim je ležala črna mapa s papirji. Naglo je dvignil glavo, ko je zaslišal svoje ime. Pri vratih se je namreč nenadno pojavil mož z bledim, zmedenim obrazom in ga poklical.

“Moje ime je de Ferranti,” je rekel, kaj je?”

Z velikim trudom je mogel Parenti izdaviti besede: “Jaz sem Parenti, policijski komisar iz Moncalierija.”

“Nujno vas prosim, da takoj izstopite in ostanete tu.”

“Toda mene kličejo uradne dolžnosti.”

“Tu gre za važnejše reči. Gre za življenje in smrt.”

Še kratak pisk lokomotive, vlak je potegnil in kolesa so se začela premikati. Parenti je obupaval in obup se je odražal v njegovih spačenih potezah in široko odprtih očeh s tako silo, da višji državni tožitelj ni več povpraševal, temveč je pograbil svoje reči in skočil iz vlaka.

Bil je zadnji čas. Že so se kolesa hitreje vrtela. Če bi ne bil istočasno iz voza skočivši komisar ujel de Ferrantija, bi bil ta padel po tleh.

Že je zmerjajoč prihitel postajni inšpektor, da bi si zapisal imeni obeh gospodov zaradi kršitve železniških predpisov, ki pravijo, da je kaznivo, če kdo vstopi v premikajoči se vlak ali skoči iz njega. Ko pa je inšpektor spoznal višjega državnega tožilca in mu je ta povedal, da ga je nujna uradna zadeva prisilila zapustiti vlak, se je s spoštljivim pozdravom odstranil.

“No, gospod komisar, zdaj mi pa hitro razodenite svojo skrivnost,” je začel de Ferranti nestrpnost in z zbugančenim čelom.

“Gospod višji državni tožitelj, mesar iz Moncalierija, katerega usmrtimev je odrejena na jutri, je nedolžen,” je zagotovil Parenti resno in odločno.

Gospod de Ferranti je jezno zamahnil z roko.

“Gospod,” je rekel, “vi pozabljate, s kom govorite.” Očitno se je jezil, ker se je dal zavesti, da je zapustil vlak, ki je že puhal v noč. “Seveda je bila Longhijeva sestra tudi pri vas,” je nadaljeval, “sicer dobro in pogumno dekle, toda bolešno razburjena, pa vam je povedala svojo pravljico. In vi, novinec, ste takoj zlezli v past. Klanjam se vaši spretnosti, gospod komisar.”

“Nisem začetnik, gospod višji državni tožitelj,” je odločno odvrnil Parenti. “Prihitel sem k vam, da preprečim veliko nesrečo in popravim usodno zmotu. Če se mi to ne posreči, si tega vse življenje ne odpuštam. Če se izvrši sodni umor, se bom vse življenje zavedal svoje sokrivde.”

“Kaj torej veste?”

“Mesar je nedolžen.”

“A kdo je izvršil zločin?”

“Njegova mati.”

Gospod de Ferranti je spet nestrpnost zamahnil z roko in rekel: “Imate dokaze?”

“Imam.”

“Kje? Kakšni so?”

“Prinesel sem jih s seboj. Izključujejo vsak dvom. Če dovolite, gospod višji državni tožitelj, vam vsa reč pojasnim takoj tu v čakalnici, ki je prazna.”

(Dalje prih.)

POSLUŠAJTE

vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovansko Radio uro od 9. do 10. ure dopoldne na WGES postaji, 1360 kilocycles.

PO VODI BOMO HODILI — ČE BO TO RES

Bivši plačilni natakak v Zagrebu Franjo Furjan se je vrgel na novo polje dela. Bolj kakor natakarski poklic se mu dopade izumiteljski poklic. Te dni je v Zagrebu na Savi napravil javne poskuse s svojim največjim izumom — vodno obleko, s katero more človek hoditi po vodi kakor po suhem. Obleka je sešita iz gumija in impregniranega platna, ki jo Furjan napolni z zrakom iz lastnih pljuč. Na tej obleki ima namreč zračne blazinice, na katerih so cevke z ventili, tako, da lahko blazinico po mili volji napolni z zrakom ali pa izprazni, kakor pač potrebuje za hod po vodi, plavanje ali ležanje na vodi.

Vse to je pokazal navzočim. Polnil in izpraznjeval je ventile in ko se je prvo iznenadenje poleglo, so ljudje videli,

da je Furjan izumil res nekaj koristnega in zanimivega. Poskusi so se posrečili nad vse pričakovanje. Furjan je hodil po reki Savi sem pa tja kakor po suhem. Na najširšem delu Save je prehodil vodo v 4 minutah in pol in se takoj vrnil nazaj, tako, da je potreboval za prehod čez reko in nazaj samo devet do deset minut. Furjan je svoj izum že prijavil patentnemu uradu in sedaj čaka samo še na — boljše čase.

Lepa starost

Devetdesetletnico rojstva je pred kratkim slavila v Ljubljani vdova po železničarju Marija Dragar, rojena Golobar. Rojena je bila v Šmartnem pri Litiji, istega leta, kot pokojni ljubljanski vladika knezoškof Dr. A. B. Jeglič.

Zanimivi romani

katere je spisal

Karl May

Vas povedejo s svojimi pripovedovanji okrog sveta. — V njegovih romanih srečujete vse razne ljudi. Z romanom potujete skozi črno Afriko, skozi divje kraje Indije, skozi ameriške pokrajine, kjer srečujete življenje Indijancev. Naša Knjigarna ima v prodaji 14 njegovih interesantnih romanov, ki so:

BELA REKA (4 knjige) s slikami 624 strani. Vsebina: — Dvojnik. — Pred vojnim sodiščem. — Ob Uruguaju. — Črez mejo. Cena 4 knjigam.....\$1.50

DOLINA SMRTI (4 knjige) s slikami 630 strani. Vsebina: — Miss Alma. — Derviš. — Spletke in zanke. — Pekel. Cena vsem 4 knjigam.....\$1.50

IZ BAGDADA V ŠTAMBUL (4 knjige) s slikami 627 strani. Vsebina: — Smrt Mohamed Emina. — Karavana smrti. — Na begu v Evropo. Družba En Nasr. Cena vsem 4 knjigam.....\$1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM (4 knjige) s slikami 598 strani. Vsebina: — Jezero smrti. — Moj roman ob Nilu. — Kako sem v Mekko romal. — Pri Samarhi. — Med jezidi. Cena vsem 4 knjigam.....\$1.50

PO DEŽELI ŠKIPETARJEV (4 knjige) s slikami 577 strani. Vsebina: — Brata Aladžija. — Koča v soteski. — Mirid. — Ob Vardarju. Cena vsem 4 knjigam.....\$1.50

PO DIVJEM KURDISTANU (4 knjige) s slikami 594 strani. Vsebina: — Amadija. — Beg iz ječe. — Krona sveta. — Med dvema ognjema. Cena vsem 4 knjigam.....\$1.50

SATAN IN ISKARIJOT (12 knjig) s slikami 1704 strani. Vsebina: — Izseljenci. — Yuma Šetar. — Na sledu. — Nevarnosti nasproti. — Almaden. — V treh delih sveta. — Izdajalec. — Na lovu. — Spet na divjem zapadu. — Pueblo. — Rešeni milijoni. — Dedič. Cena vsem 12 knjigam.....\$3.50

SOBOLJAR IN KOZAK (4 knjige) s slikami 592 strani. Vsebina: — Kozak števčka deset. — Na sledu. — Ob Bajkalskem jezeru. — Domov. Vse 4 knjige.....\$1.50

SUŽNJI (12 knjig) s slikami 1885 strani. Vsebina: — V Kairi. — Konji in ljudje v svetu. — V grobnici in po puščavi. — Bele sužnje. — V levjem brlogu. — Jezero krokodilov. — Abu Hamsa Mija. — Ob ravniku. — Zadnji lov na sušnje. — Ljubite svoje sovražnike. — Na seribah. — Ugnan. Vseh 12 knjig.....\$3.50

V CARDILLERAH (4 knjige) s slikami 625 strani. Vsebina: — Gran Chaco. — Puščavnik. — Lov na Sendadora. — Božja sodba. Vse 4 knjige.....\$1.50

V GORAH BALKANA (4 knjige) 576 strani s slikami. Vsebina: — Kovač Šimen. — Zaroča z zaprekami. — V golobnjaku. — Mohamedanski svetnik. Vse 4 knjige.....\$1.50

WINNETOU (12 knjig) s 1753 stranmi s slikami. Vsebina: — Prvikrat na divjem zapadu. — Za življenje. — Nšo-Či, lepa Indijanka. — Prokletstvo zlata. — Za detektiva. — Med Komanči in Apači. — Na nevarnih potih. — Winnetou roman. — Sans Ear. — Pri Komančih. — Winnetoua smrt. — Winnetoua oporoka. Vseh 12 knjig.....\$3.50

ZAKLAD V SREBRNEM JEZERU (4 knjige) 624 strani s slikami. Vsebina: — Med drvarji divjega zapada. — Na Butlerjevi farmi. — Dvojboj za življenje. — Potopljeni zakladi. Vse štiri knjige.....\$1.50

ŽUTI (4 knjige) s slikami 597 strani. Vsebina: — Boj z medvedom. — Jama draguljev. — Končno. — Rih in njegova poslednja pot. Vse štiri knjige.....\$1.50

Vsi ti zgoraj navedeni romani se naročajo skupno z vsemi zvezki ali knjigami, ki so navedeni pri zgorajšnjih cenah. Za posamezne zvezke, kateregakoli romana je cena 45c. Zato se priporoča, da vsak naroči vse zvezke vsakega romana, ker na ta način pridejo zvezki ceneje, kakor pa če bi jih posamezno naročali. Z vsakim naročilom je poslata potrebni znesek. Po C. O. D. knjig ne pošiljamo, razven če naročnik želi, da se mu pristojbina za C. O. D. njemu zaračuna. Naročila naslovite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Rd. Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trankl

Z vojnimi poročili je kakor le, ko bo lev že dodobra mrtvo meso na mizi, ako prihaja z meso na mizo trikrat vsak dan. Ko so prvi slovenski naseljenci prišli v Minnesota, so pisali nazaj, da je meso trikrat na dan. Vsak se rad malo pohvali, kako dobro mu je, kakšen bogatin je postal, kako se oblači in kako stanuje. Ni nič napačnega na tem, le bahači so Slovenci. Na Gorenjskem regirajo enako trikrat na dan suhi žganci, še teh včasih primanjkuje in suhi ko treska so, da se skoroda pri ušesih kadi. Ko so tam na Gorenjskem slišali in videli v pismih, da je v Ameriki mesto žgancev meso po trikrat na mizi, jih je kar prijelo, kakor prime koga Foltinova bolezen. Kdor je le mogel, se je odpravil na meso. O delu nihče rad ne piše, ker ni dosti baharije poleg. Par tednov je bil pravi mesni raj. Pa ni bilo dolgo, in ko je bilo na mizi zopet meso, je ta in oni Gorenjce po gorenjskem zagodrnjal: “...h...že zopet koj meso.”

Mesa je kmalu dosti, vojnih poročil tudi. Konec vsaj, kakšen bo konec, in kaj in kako bo potem, to je malo izpremembe. Dosti je te izpremembe, ki se ji pravi — ugibanje. Lahki bi radi izpremenili, ako bi šlo brez laških vojnih poročil, in so že izpremenili — zemljo, to se pravi, zemljevid so izpremenili, in da bi ostalo pri izpremembi, so ga vklesali v mramor, menda, ako se ne motim, celo v jeklo. Baje je že stari Vergil nekaj govoril o “aere perrenius — o nečem, kar bolj drži ko jeklo.” Well, kdo naj tudi le demonstrira zoper Anglijo, ko je zemljevid že tu, in bo Hitler že skoroda pri koncu z vsemi pripravami, da ostane za bojevit Lahe le še roba kričavih demonstracij. Med meso je treba tudi žgancev za izpremembo.

Vse govori in razpravlja in piše, kako bo, ko bo. Zdaj velja še: ako bo, če bo, bo tako in tako, namreč, ako in če zmaga Hitler z orožjem, Lah pa z demonstracijami, ker z orožjem bi morda Lah zmagal

le, ko bo lev že dodobra mrtvo.

Kako toraj bo, če bo? Tako bo, pravijo in pišejo in trdijo. Nemeč sredi Evrope, in bržkone povsod, saj že nad 50 let rjovejo “Deutschland ueber alles, kar pomeni ueberall, vsepovsod.” Lah vsaj polovico Francije in sam v Sredozemlju, najmanj hudo globoko tudi na Balkanu, malo sestrašeno sicer, pa le najmanj tik Beograda. Sestrašeno namreč, ker bi utegnil biti tam na Balkanu še tisti kosmati Rus, ki ima rad boršt, pa noče polente. In tretjič, pravijo in ugibajo, bo Rus kot tretji v evropski kompaniji, in zopet preroki še ne vejo, do kam v Evropo bo segel ruski kosmatinec, ali kosmatinski Rus.

Tu imate malo izpremembe, da se ne boste prejedli vedno istih in suhih in nezabeljenih vojnih poročil.

Tisti National Youth Congress je prava punčica za Mrs. Roosevelt. Skozi drn in strn gre z njim in za njega. Ne bo vsa mladina komunistična, ampak nobenega dvoma ni, da je kongres pod vplivom Moskve. Ta in oni je šel v Moskvo za “navodila.” Mrs. Roosevelt poskrbuje takim mastne vladne službe, da se pokrijejo stroški. V Vassarju so rekli, da bodo za demokracijo, zdaj pa “buajo” Roosevelta samega, ko zahteva nekaj za obrambo. Vse polno zmed in povsod.

Kakor poročajo iz Maribora, se v tamošnji okolici obeta izvrstna letina jabolk, če je to soditi po obilnem cvetju sadnih dreves.

Vsak teden en dopis, naj bo geslo vsake naselbine.

DR. H. M. LANCASTER
DENTIST
2159 West Cermak Rd.
(ogel Leavitt St.)
Tel. Canal 8817
CHICAGO, ILL.

Listen to
PALANDECH'S
YUGOSLAV-AMERICAN
RADIO BROADCAST
Every Saturday, 3 to 4 P. M.
STATION WHIP
1480 kilocycles
(First Station on Your Dial)
Announced in English and
Dedicated to all the
Serbs, Croats and Slovenes
Featuring a program of
CLASSICAL and FOLK MUSIC

PRVI SLOVENSKE POGREBNI ZAVOD
V CHICAGO
Louis J. Zefran
1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
Phone Canal 4611
NA RAZPOLAGO NOČ IN DAN!
— Najboljši avtomobil za pogrebe, krste in ženitovanja.
Mrtvaška kapela na razpolago brezplačno. — Cene zmerno.

Učite se angleščine
iz Dr. Kernovega
ANGLEŠKO - SLOVENSKEGA BERILA
“ENGLISH-SLOVENE READER”
kateremu je znižana cena
in stane samo: **\$2.00**
Naročila sprejema
Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

Tiskarna Amerikanski Slovenec
Izdeluje vse vrste tiskovine, za društva, organizacije in posameznike, lično in poceni.
Poskusite in preprčajte se!
1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILLINOIS